

Rod: *Accipiter* Brisson, 1760 — Jastrebovi

Zajedničko obeležje svih jastrebova jeste malena glava, dugi i već od korena savijen kljun, dugačak rep koji nije račvast i dugačke oštre kandže. Krila su im kratka i obla. Oči su im žute. Starije ptice odozdo imaju talasaste pruge. U Evropi žive tri vrste.

Jastreb – *Accipiter gentilis* Linnaeus, 1758

Kobac – *Accipiter nisus* Linnaeus, 1758

Kratkoprsti kobac – *Accipiter brevipes* Severtsov, 1850

JASTREB KOKOŠAR - *Accipiter gentilis* *Linnaeus, 1758*

- Naseljava gotovo celu Evropu, kao i Aziju i Severnu Ameriku.
- Jastreb je jedna od najrasprostranjenijih i najprilagodljivijih ptica grabljivica Evrope. Odrasle ptice su tipične stanarice, dok mladi primerci sa severa pribegavaju sezonskim pomeranjima.
- Ženka je za oko 20% veća od mužjaka.
- Predstavlja šumsku pticu, ali je visoko adaptibilan.

- Gnezdilišna staništa su svuda po prikladnim staništima od nizija do visokih planina, kao i od naseljenih mesta do divlje i malo izmenjene prirodne sredine. Gnezda su na drvetu u lišćarskim, mešovitim ili četinarskim šumama.
- Gnežđenje počinje uglavnom u prvoj polovini aprila. Nosi obično 3-4 jaja, a inkubacija traje 35-38 dana, dok mlade ptice poleću sa 35-42 dana.
- Prilagođen je na brzi let kroz gustu šumu.
- Ishrana je veoma raznovrsna i lovi plen koji mu je trenutno najdostupniji. To su prvenstveno ptice srednje veličine (golub, kreja, drozd, itd.), a povremeno i manji sisari (veverica, zec, puh).

Kobac – *Accipiter nisus* Linnaeus, 1758

- Naseljava praktično celu Evropu. Kobac je munjevita grabljivica, srazmerno kratkih, zaobljenih krila i dugačkog ravno „odsečenog” repa.
- Ženka je do 25% veća od mužjaka.
- Predstavlja pticu stanaricu, ali pojedini primerci sa severa pribegavaju sezonskim pomeranjima.
- Naseljava šumska ili poluotvorena staništa u svim visinskim zonama, od nizina do visokih planina, ali preferira razređene četinarske i mešovite šume manje starosti.

- Gnezda su smeštena na drveću, a u nizinama i naseljenim mestima rado bira svuda prisutne sađene četinare.
- Gnežđenje najčešće počinje krajem aprila ili početkom maja. Nosi obično 4-6 jaja, a inkubacija traje 33-35 dana po jajetu, dok mlade ptice poleću sa 25-30 dana starosti.
- Ishrana je najviše usmerena ka manjim pticama (vrapci, senice, zebe, crvendaći, strnadice, čvorci), ali i gugutkama i golubovima, kao i sitnim sisarima i krupnijim insektima (skakavci, tvrdokrilci).

Kratkoprsti kobac – *Accipiter brevipes* Severtsov, 1850

- Kratkoprsti kobac rasprostranjen je, pre svega, na Balkanskom poluostrvu, u Maloj Aziji, na Kavkazu i u pontsko-kaspijskim stepama.
- Naseljava svega desetak istočnoevropskih zemalja (Albanija, Srbija, Hrvatska, Makedonija, Mađarska, Rumunija, Bugarska, Grčka, Turska, Ukrajina, Rusija).
- U Srbiji se pojavljuje krajem aprila-početkom maja, a odlazi krajem avgusta i u septembru-oktobru. Zimuje u Africi, verovatno u regionu Etiopije i Sudana.

- Gnezda su na visokom listopadnom drveću, na sporednim granama.
- Nosi 3-5 jaja u drugoj polovini maja, dok inkubacija traje 30-35 dana po jajetu. Mlade ptice poleću tek krajem jula ili početkom avgusta u starosti od 40-45 dana.
- Ishrana je dosta specijalizovana na krupne insekte, guštere, sitne sisare i ređe sitne ptice. Lovi uglavnom nisko leteći i obrušavajući se na zemlju.
- Hrani se i malim zmijama, a u agrikulturnim predelima rado napada vrapce.

